

Meråker kommune
Sektor kommunal utvikling

200806696-28

312

K1/KIMA

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Deres ref:

Vår ref:
2010/849-6

Saksbehandler:
Gjermund Gomo 74813227

Dato:
07.12.2010

Høringsuttalelse til konsesjonssøknad for Gudåa kraftverk

Oversender vedtak i saken.

Med hilsen

Gjermund Gomo
Gjermund Gomo
planleder

Kopi til:

Fylkesmannen i Nord
Trøndelag
AS Meraker Brug

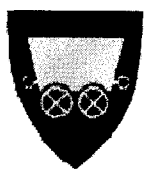
Postboks 2600 7734 STEINKJER
7530 Meråker

Postadresse
7530 Meråker
E-post
postmottak@meraker.kommune.no

Org.nr
835231712
Hjemmeside
www.meraker.kommune.no

Telefon
74813220
Telefaks
74813390

Bank
4470.06.00030
Skatt
6345 06 17115

Meråker kommune

Arkiv: S10
 Arkivsaksnr: 2010/849-5
 Saksbehandler: Gjermund Gomo

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	125/10	25.11.2010
Kommunestyret	79/10	29.11.2010

Høringsuttalelse til konsesjonssøknad for Gudåa kraftverk

Journalposter i sak

1	I	Meraker Kraft AS (SUS) - Søknad om Gudåa kraftverk i Meråker kommune, Nord-Trøndelag - Høring	Norges Vassdrags- og Energidirektorat
2	I	Vedrørende konsesjonssøknad for bygging av Gudåa kraftverk - krav om tilleggsundersøkelser	Fylkesmannen i Nord Trøndelag
3	U	Meråker kommunes høringsuttalelse - utsatt behandling	Norges Vassdrags- og Energidirektorat
4	I	Høringsuttalelse vedrørende søknad om Gudåa kraftverk (Meraker Kraft AS (SUS)),	Direktoratet for naturforvaltning

Vedlegg

Konsesjonssøknad Gudåa kraftverk

Rådmannens forslag til innstilling:

Meråker kommune har vurdert søknad om konsesjon for utbygging av Gudåa kraftverk. For å kunne ta endelig stilling til saken, bør det foreligge et bedre faktagrunnlag. Det bes derfor om at NVE pålegger søker å utrede flere tema nærmere.

Det ønskes en nærmere utredning av;

- Behovet for permanent vei.
- Influensområdet i forhold til landskap og friluftsliv.

I henhold til vurderingene i saksframlegget, ønskes også en nærmere utredning av temaene;

- Friluftsliv
- Landskap
- Naturverninteresser
- Biologisk mangfold
- Landbruk

Behandling i Formannskap - 25.11.2010 :

Forslag fra AP v/ G.Krogstad:

1. *Meråker kommune har vurdert søknad om konsesjon for utbygging av Gudåa kraftverk.*
2. *Meråker kommune ser positivt på en utbygging som omsøkt.*

Innstilling i Formannskap - 25.11.2010 :

Krogstads forslag ble vedtatt med 4 mot 1 stemme (O.Gilsåmo) som ble avgitt for rådmannens forslag.

Behandling i Kommunestyret - 29.11.2010 :

Forslag fra SV v/O.Gilsåmo:

Meråker kommune har vurdert søknad om konsesjon for utbygging av Gudåa kraftverk. For å kunne ta endelig stilling til saken, bør det foreligge et bedre faktagrunnlag. Det bes derfor om at NVE pålegger søker å utrede flere tema nærmere.

Det ønskes en nærmere utredning av;

- *Behovet for permanent vei.*
- *Influensområdet i forhold til landskap og friluftsliv.*

I henhold til vurderingene i saksframlegget, ønskes også en nærmere utredning av temaene;

- *Friluftsliv*
- *Landskap*
- *Naturverninteresser*
- *Biologisk mangfold*
- *Landbruk.*

Formannskapets innstilling ble vedtatt med 19 stemmer mot 2 stemmer (SV) som ble avgitt for Gilsåmos forslag.

Vedtak i Kommunestyret - 29.11.2010 :

3. *Meråker kommune har vurdert søknad om konsesjon for utbygging av Gudåa kraftverk.*
4. *Meråker kommune ser positivt på en utbygging som omsøkt.*

Saksopplysninger

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), har sendt konsesjonssøknad fra Meraker kraft AS for Gudåa kraftverk på høring. Kommunen er høringspart i saken. Søknaden skal behandles etter reglene i kap. 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Vedtak i saken fattes av NVE.

Noen sentrale tema fra søknaden;

Inntaket vil ligge på ca. kote 455. Elva vil bli demmet opp 0,5 meter. Kraftverket vil få en brutto fallhøyde på 360 meter. Vannveien vil gå langs vestsida av vassdraget, hovedsakelig i skogsterreng. Røret vil bli nedgravd i en lengde på ca. 1950 meter. Kraftstasjonen er planlagt på vestsida av elva like nedstrøms eksisterende bro. Derfra er det planlagt 300 meter kabel, til tilknytning til eksisterende 22 kV linje på østsida av Gudåa. Gudåa kraftverk er planlagt med maksimal slukeevne på 2,2 m³/s og installert effekt på 6,7 MW. Det vil gi en årlig middelproduksjon på ca. 18,4 GWh. Søker planlegger slipp av minstevannføring på 30 l/s om sommeren og 20 l/s om vinteren. Eksisterende traktorvei fra kraftstasjonsområdet når om lag halvveis til inntaket. Den er planlagt opprustet og forlenget for bruk som anleggsvei. Veien vil bli oppgradert til permanent kjørevei etter anleggsfasen.

Falleier vil få inntekter av tiltaket som også vil øke skatteinntektene til Meråker kommune marginalt. I anleggsfasen vil tiltaket kunne generere noe sysselsetting og økt lokal omsetning. I driftsfasen vil det være noe behov for drift/vedlikehold av anlegget. På grunnlag av disse momentene blir tiltaket vurdert til å ha en liten positiv konsekvens for lokalsamfunnet.

Tiltaksområdet består av alle områder som blir direkte fysisk påvirket ved gjennomføring av det planlagte tiltaket og tilhørende virksomhet (jf. §3 i vannressursloven), mens influensområdet også omfatter de tilstøtende områder der tiltaket kan tenkes å ha en effekt.

Tiltaksområdet til Gudåa kraftverk omfatter fysiske installasjoner og anleggsareal rundt ny vei, inntaksdam, rørgate, kraftstasjonen og utløp fra kraftstasjon til elv.

Influensområdet. Når det gjelder biologisk mangfold, vil områder nært opp til anleggsområdene kunne bli påvirket særlig under anleggsperioden. Hvor store områder rundt som blir påvirket, vil variere både geografisk og i forhold til topografi og hvilke arter en snakker om. For vegetasjon kan en grense på 20 m fra fysiske inngrep være rimelig (men ofte mer i områder med fosserøypåvirkning), mens det for viltarter vil kunne dreie seg om vesentlig mer grunnet forstyrrelser i anleggsperioden. Når det gjelder landskap og friluftsliv vil influensområdet kunne defineres som hele området inngrepet er synlig fra.

Kommentar: I forhold til friluftsliv vil influensområdet strekke seg lengre enn dit tiltaket er synlig. For eksempel vil endringer i bruksfrekvens, tilgjengelighet og brukergrupper endre opplevelsesverdiene i et område.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har oversendt kopi av foreløpig uttalelse i saken, med følgende konklusjon;

Fylkesmannen konstaterer at det for framlagte søknad for Gudåa kraftverk ikke foreligger et faglig tilfredsstillende beslutningsgrunnlag som gjør at Fylkesmannen kan avgi høringsuttalelse.

For at Fylkesmannen skal kunne gi en endelig høringsuttalelse må det gjennomføres tilleggsundersøkelser for følgende tema:

- Ornitologiske undersøkelser av vanntilknyttede fuglearter på en tid av året (medio mai - primo juli) som gjør at aktuelle arter kan registreres på en faglig forsvarlig måte.
- Botaniske undersøkelser i berørt område på en tid av året som gjør at karplanter og naturtyper kan registreres på en faglig forsvarlig måte.

videre:

- Undersøkelse for å avklare mulig forekomst av Elvemusling på berørt elvestrekning.
- Undersøkelse for å avklare mulig forekomst av Ål på berørt elvestrekning.

Direktoratet for naturforvaltning har oversendt kopi av sin høringsuttalelse.

Anadrom strekning i Gudaa er gjennom el.fiskeundersøkelsene anslått til å være ca. 600 m (Kvennfossen — samløp Stjørdalselva). Utløpet av kraftstasjonen er tenkt plassert ca. 90 meter ovenfor øvre oppvandringshinder og hele den anadrome strekningen vil følgelig bli liggende nedenfor den fraførte strekningen. I og med at kraftverket skal være tilsigstyrt vil anadrom fisk dermed først og fremst kunne bli negativt påvirket av tiltaket gjennom brå vannstandsvariasjoner og eventuell gassovermetning. Når det gjelder førstnevnte er det i tilleggsundersøkelsene for fisk vurdert ikke å være nødvendig å installere omløpsventil som følge av at tettheten av fisk er såpass lav og at verdien for laks og ørret dermed er satt til å være lav. DN vil imidlertid påpeke, som for Mølska, at produksjonen av spesielt laks, men også sjørret, vil kunne variere mye mellom år (jf mengde smålaks) og at en rundes elfiskeundersøkelse ikke nødvendigvis kan konkludere med at vassdraget ikke vil kunne ha verdi som produksjonslokalitet. DN mener følgelig at det også i Gudaa, og da i lys av at prosjektet ligger i et nasjonalt laksevassdrag, må stilles krav om omløpsventil for å forhindre skade på fisk på anadrom strekning ved eventuelt utfall. Likeledes må opp og nedkjøringer foretas så skånsomt som mulig. Når det gjelder potensiell gassovermetning tilsier kunnskapsmangelen på dette området at det er vanskelig å vite om vannet vil "luften seg" på den knappe 100 m lange elvestrengen før vannet når anadrom strekning. For å være på den sikre siden mener vi allikevel at det bør stilles krav til at anlegget bygges på en slik måte at gassovermetning unngås. I fagrapporten for fisk nevnes forlenging av den anadrome strekningen gjennom tilrettelegging for oppvandring gjennom Kvernfossen som et aktuelt avbøtende tiltak. Dette vil kunne øke den anadrome strekningen med om lag 350 m. DN støtter i utgangspunktet dette forslaget, men er noe i tvil om effekten så lenge 260 m av dette blir liggende ovenfor kraftverksutløpet, dvs. på minstevannføringsstrekningen. For å få best mulig effekt av et slikt tiltak burde kraftstasjonen og utløpet samtidig ha vært flyttet opp til Kvelvfossen.

Vurdering

På et generelt grunnlag anses beslutningsgrunnlaget å være for dårlig. Det savnes det en vurdering av behovet for permanent vei til inntaksdammen. En eventuell permanent vei er vesentlig for virkningene av tiltaket. Da bør også behovet være godt dokumentert. Med dagens teknologiske og transportmessige muligheter bør det finnes alternativer til permanent vei. Disse må i det minste vurderes.

Videre er influensområdet i forhold til landskap og friluftsliv ikke vurdert. Dette er en grunnleggende mangel, som fører til at temaene ikke kan anses tilstrekkelig utredet.

Friluftsliv

Verdivurdering

Søkers vurdering;

Til selve Gudå har det tidligere vært drevet noe fiske etter sjøaure. Fisket er ikke organisert og det er noe usikkert i hvor stor grad og om dette fisket blir benyttet lenger (Jakob Haugen, pers. medd.). Det går en merket sti over til Gudåsetran og videre opp mot Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Stien er relativt mye brukt sommerstid og benyttes som snøscootertrase om vinteren (Tore Kvalø, pers. medd.).

Med unntak av der stien krysser elva helt nede kommer den ikke i kontakt med elva før et godt stykke opp i vassdraget, og langt ovenfor influensområdet for det planlagte tiltaket.

Området rundt Gudåa inngår i et større jaktområde, og det er jaktkort både på småvilt og storvilt. Småviltjakten er i hovedsak rettet mot rype, og drives i stor grad i fjellområdene ovenfor tiltaksområdet. I liene lenger ned foregår det noe skogfugljakt, her drives også litt elgjakt.

Brukerinteressene i influensområdet vurderes å ha liten til middels verdi.

Med bakgrunn i at influensområdet ikke er vurdert, vil det på generell basis være vanskelig å vurdere verdiene for friluftslivet. Det er gjort en generell betraktning av bruken av området. Det mangler en vurdering av opplevelseskvalitetene, og vurderingene av eksisterende bruk og brukere er veldig overfladisk.

I forhold til friluftsliv er områdets relativt dårlige tilgjengelighet og liten grad av inngrep en spesiell opplevelseskvalitet. Villmarksfølelse er kanskje et dekkende begrep. Dårlig tilgjengelighet gir også muligheter for å jakte i et område med lavere jeger tetthet. For innenbygdsboende og tilreisende som ønsker å jakte med hund er slike områder begrenset. Totalt sett er verdien av området for friluftslivet dårlig utredet.

Virkninger

Søkers vurdering;

Tiltaket ventes ikke på sikt å få negative virkninger for friluftsinnteresser i området. I anleggsperioden kan elg og rype sky området og dette kan påvirke jaktmulighetene i en kort periode, men siden anleggsperioden er begrenset i tid vurderes ikke støy og trafikk å ha negativ virkning på jaktmulighetene i området. De fysiske inngrepene vil ikke være av en slik art at det påvirker mulighetene for utøvelse av friluftsliv. Eventuelle virkninger er knyttet til opplevelsesverdien av området. Etablering av vei vil øke tilgjengeligheten til området, både i forbindelse med fotturer og jakt, samtidig vil inngrepet bli mer tydelig og kan for enkelte virke negativt på opplevelsesverdien av området.

Samlet sett har tiltaket ingen til liten negativ virkning på brukerinteresser.

Når friluftslivsverdiene i området er dårlig utredet, vil det være umulig å vurdere virkningene av tiltaket. Tiltaket medfører at områdets spesielle kvaliteter reduseres betydelig. Det kan argumenteres med at bomvei begrenser konsekvensene. Det er likevel slik at eier av veien kan gi

enkelte enkeltbrukere tilgang til veien. For de som da ønsker å gå inn i området vil det være stor usikkerhet knyttet til om grunneier har tillatt dette, og i hvilket omfang. I tillegg vil tilgjengeligheten til fots bedres, og bruken av området øke som en følge av dette. Et annet moment er allmennhetens adgang til småviltjakt. En permanent vei vil gjøre området mer attraktivt for eksklusivt salg av småviltjakta.

Konsekvenser

Søkers vurdering;

Liten til middels verdi og ingen til liten negativ virkning gir ubetydelig til liten negativ konsekvens (0/-).

Med manglende vurderinger i forhold til verdier og virkninger, blir det umulig å vurdere konsekvensene.

Landskap

Verdivurdering

Søkers vurdering:

Nedre del av tiltaksområdet ligger i landskapsregionen Dal- og fjellbygdene i Trøndelag, mens øvre del hører til Lågfjellet i Sør-Norge (Puschman 2004).

Tiltaksområdet ligger i et landskap med avrundede former, uten landskapsmessige blikkfang. Siden elva renner gjennom skog i dalsidene, er den synlig fra en nokså liten synsvinkel nede i dalbunnen. Går en langs elva, er denne imidlertid et viktig landskapselement. Enkelte fosser finnes i området, men elven er såpass liten at de store inntrykkene mangler. Størst inntryksstyrke gir kanskje det markerte gjelet et par km oppe i elva..

Alt i alt vurderes landskapet langs Gudåa å representere det typiske landskapet i regionen, klasse B1, uten store inngrep. Landskapet har normalt gode kvaliteter, med middels mangfold og inntryksstyrke.

På grunnlag av dette vurderes verdien som middels.

Konsesjonssøknaden mangler en vurdering av influensområdets utstrekning i forhold til landskap og friluftsliv. Det savnes en vurdering av hvilke landskapsrom som berøres av tiltaket, og verdien av disse.

På grunn av manglende vurdering av influensområde og verdier anses ikke virkningen og konsekvensene for landskapsverdiene som tilstrekkelig utredet.

Naturverninteresser

Verdivurdering naturverninteresser

Konsesjonssøknaden mangler en vurdering av influensområdets utstrekning i forhold til landskap og friluftsliv. En slik vurdering vil sannsynligvis vise at virkningen av tiltaket for friluftslivet vil nå inn i deler av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Det vil si at det innenfor influensområdet forekommer naturverninteresser av nasjonal verdi.

Virkninger og konsekvenser for naturverninteressene er ikke utredet.

Biologisk mangfold

Det vises til uttalelsen fra fylkesmannen. Denne vurderingen støttes. Når det gjelder forholdet til anadrom laksefisk støttes vurderingen fra Direktoratet for naturforvaltning.

Landbruk

Det savnes en vurdering knyttet til veiens og rørgatens ledeeffekt for beitedyr, og eventuelle konsekvenser av dette. Dersom det oppstår en ledeeffekt for beitedyr, vil nye konflikter knyttet til innmark, jernbane og vei kunne oppstå.

Konklusjon

For å kunne ta endelig stilling til saken, bør det foreligge et bedre faktagrunnlag. Det bes derfor om at NVE pålegger søker å utrede flere tema nærmere.

Det ønskes en nærmere utredning av;

- Behovet for permanent vei.
- Influensområdet i forhold til landskap og friluftsliv.

I henhold til vurderingene ovenfor, ønskes også en nærmere utredning av temaene;

- Friluftsliv
- Landskap
- Naturverninteresser
- Biologisk mangfold
- Landbruk